

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหาพฤติกรรมการบริหารงานของหัวหน้าการประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด ซึ่งวิธีดำเนินการวิจัยมีขั้นตอนตามลำดับดังนี้

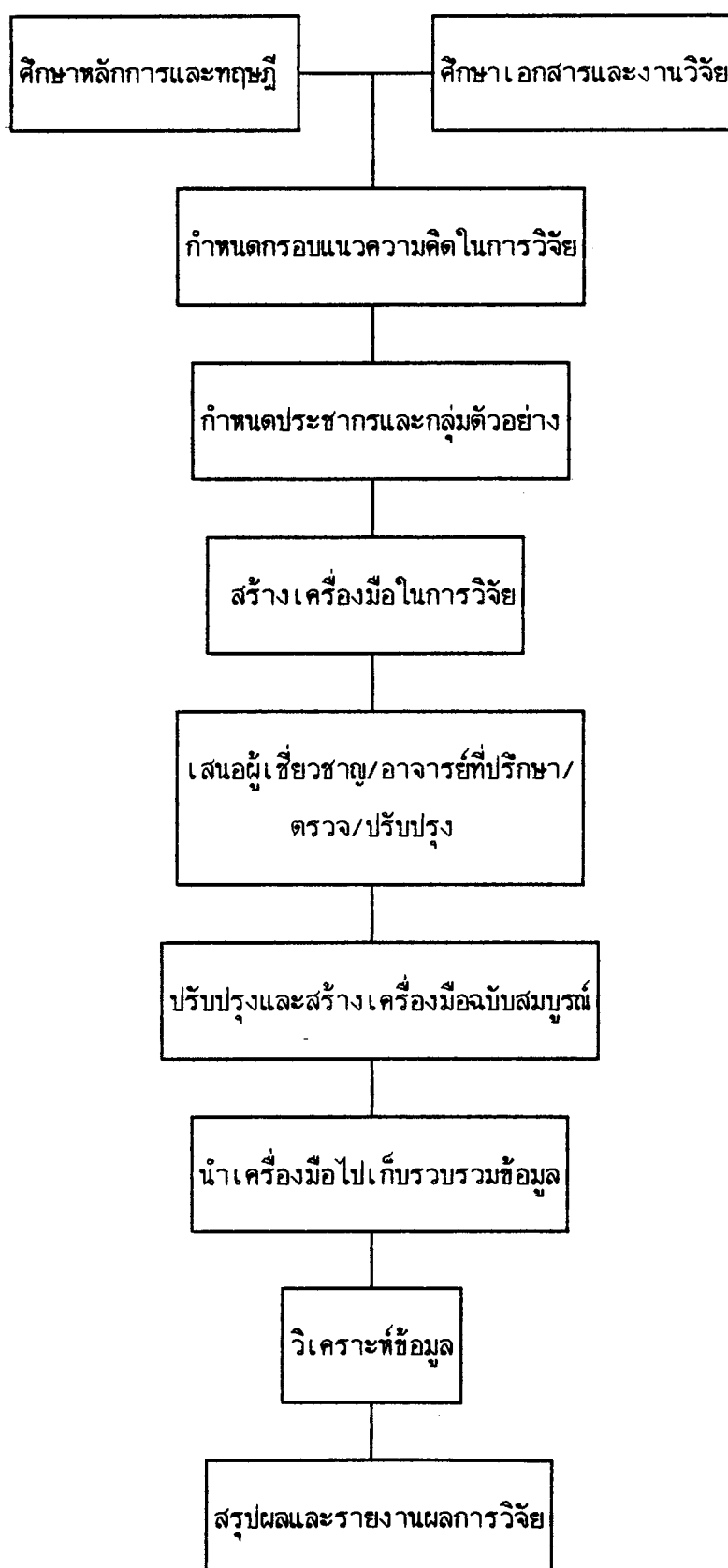
- 3.1 ลำดับขั้นตอนในการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

3.1 ลำดับขั้นตอนในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการตามขั้นตอนตามลำดับดังนี้

1) ศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

- 2) กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 3) สร้างเครื่องมือในการวิจัย
 - 4) เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไข
 - 5) ปรับปรุงเครื่องมือและสร้างเครื่องมือฉบับสมบูรณ์
 - 6) นำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 7) วิเคราะห์ข้อมูล
 - 8) สรุปผลการวิจัยและเสนอผลการวิจัย
- รายละเอียดแสดงตามแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 2 แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากร ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษา
จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 792 คน ในปีการศึกษา 2537 และข้าราชการในสำนักงานการศึกษา
อำเภอ จำนวน 254 คน

3.2.2 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง กำหนดโดยใช้ตารางของ Krejcie และ Morgan
(อ้างถึงใน รวีวรรณ ชินะตระกูล, 2535) แล้วนำมาเทียบสัดส่วนกับจำนวนประชากรเป็นราย
อำเภอ ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จากผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 259 คน และจาก
ข้าราชการในสำนักงานการศึกษาอำเภอจำนวน 153 คน แล้วสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่ม
อย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกเป็นรายอำเภอ

อำเภอ	ผู้บริหารโรงเรียน		ข้าราชการในสำนักงาน		รวม	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1) เมืองร้อยเอ็ด	55	18	16	10	71	28
2) ธวัชบุรี	61	20	15	9	76	29
3) เสลภูมิ	77	25	17	10	94	35
4) โพนทอง	62	20	19	11	81	31
5) ทนงพิสัย	32	10	13	8	45	18
6) โพนธัญ	30	10	14	8	44	18
7) เมยวดี	11	4	11	7	22	11
8) พนมไพร	66	22	13	8	79	30
9) สุวรรณภูมิ	78	25	14	8	92	33
10) โพนทราย	20	7	11	7	31	14
11) เกษตรวิสัย	59	19	16	10	75	29
12) ปทุมรัตน์	43	14	16	10	59	24
13) จตุรพักตรพิมาน	49	16	17	10	66	26
14) อาจสามารถ	59	19	16	10	75	29
15) เมืองสรวง	17	6	12	7	29	13
16) ศรีสมเด็จ	22	7	13	8	35	15
17) จันทาร	30	10	14	8	34	18
18) เขื่องชัย	21	7	7	4	28	11
รวม	792	259	254	153	1,046	412

ที่มา : แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2537 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองภายใต้การควบคุมและให้คำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีขั้นตอนการจัดทำดังนี้

- 1) ศึกษาเอกสาร หลักการทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา พฤติกรรมการบริหารงานของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ
- 3) นำความรู้ที่ได้จากการศึกษาในข้อ 1 และ 2 มากำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม
- 4) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความตรงในโครงสร้าง (Construct Validity) และความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ด้านการใช้ภาษา (Wording) เพื่อปรับปรุงแก้ไข
- 5) นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อหาความเที่ยง (Reliability)
- 6) นำเครื่องมือที่ปรับปรุงสมบูรณ์แล้วไปเก็บข้อมูล

3.3.2 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ชุด คือ

ชุดที่ 1 เป็นแบบสำรวจ (Inventory) สำหรับสอบถามข้อเท็จจริงเฉพาะจากพฤติกรรมการบริหารงานของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ครอบคลุมงาน 4 งาน คือ

- 1) งานวางแผน
- 2) งานบุคลากร
- 3) งานงบประมาณ
- 4) งานวิชาการ

ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพโดยทั่วไป มีลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาพฤติกรรมการบริหารงาน มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 4 ระดับ

- 4 มีการปฏิบัติงาน / มีปัญหามากที่สุด
- 3 มีการปฏิบัติงาน / มีปัญหาปานกลาง
- 2 มีการปฏิบัติงาน / มีปัญหาน้อย
- 1 มีการปฏิบัติงาน / มีปัญหาน้อยที่สุด

ซึ่งถามครอบคลุมงานทั้ง 4 งาน คือ

- 1) งานวางแผน
- 2) งานบุคลากร
- 3) งานงบประมาณ
- 4) งานวิชาการ

3.3.3 คุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการตรวจสอบในด้านโครงสร้าง และด้านเนื้อหา ตลอดจนการใช้ภาษา จากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิตามรายนามที่ปรากฏในภาคผนวก และได้นำไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อหาความเที่ยง (Reliability) กับผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 15 คน ข้าราชการในสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ 15 คน รวม 30 คน ที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเลิงนกทา จังหวัดยโสธร ระหว่างวันที่ 1-10 มีนาคม 2538 ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง 0.94

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

- 1) ส่งหนังสือจากมหาวิทยาลัยถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
- 2) ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปให้ผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง โดยการประสานงานและขอความร่วมมือจากหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอ

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

นำข้อมูลที่รวบรวมได้ไปวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ ดังนี้

- 1) วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 1 โดยหาค่าความถี่ และร้อยละ

- 2) วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 2 โดยหาค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
- 3) ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลนำมาเปรียบเทียบความแตกต่างโดยการทดสอบค่า t (t-test)
- 4) การแปลความหมายของข้อมูลพิจารณาจากระดับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	3.51 - 4.00	หมายถึง	มีการปฏิบัติงาน / มีปัญหามากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติงาน / มีปัญหามาก
ค่าเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติงาน / มีปัญหาน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.50	หมายถึง	มีการปฏิบัติงาน / มีปัญหาน้อยที่สุด